

Brangūs broliai ir seserys, 2023 m. Šv. Kalėdos

Kristaus gimimas yra didis mūsų tikėjimo slėpinys, kuriam perprasti teologai yra parašę daugybę veikalų, menininkai – sukūrę šedevrų, o šv. Pranciškus Asyžietis sumanė atkurti tą kasdienę aplinką, kokioje ir užgimė Viešpats. Nuo to meto prakartėlė mums tapo to didžio slėpinio realistine kompozicija, tapo tikėjimo mokytoja, kuri padeda paprastai išgyventi nepaprastą Kristaus atėjimą į žmoniją.

1223 m. per Kalėdas šv. Pranciškus nedidelėje Grečo miestelio grotoje įrengė savo pirmąją prakartėlę. Taigi šiomet sukanka jau 800 metų šiai gražiai tikinčiųjų tradicijai. Didelį dėmesį šiai tradicijai skiria ir mūsų Šventasis Tėvas Pranciškus, kuris norėdamas atkreipti tikinčiųjų dėmesį parašė apaštalinį laišką, o vėliau ir savo prisiminimų rinkinį *„Mano prakartėlė. Jums pristatau prakartėlės veikėjus“*. Pratarmėje popiežius pabrėžia Dievo veikimo būdą – įžengti į žmonijos istoriją ne kaip aukso soste sėdinčiam galiūnui, o kaip nuo kitų visiškai priklausomam kūdikiui, pačiomis kukliausiomis aplinkybėmis. Šv. Pranciškaus biografas, pasakodamas apie 1223 metų Kalėdas Greče, pabrėžia būtent tai: Šv. Pranciškus, jau pabuvojęs Šventojoje Žemėje, panorą atkurti Betliejaus grota, kad jo ir kitų akys galėtų pamatyti, o širdys pajusti begalinį Dievo nuolankumą ir meilumą. Žinoma, grotoje tuo metu nebuvo pastatyta statulėlių, tik gyvulėliai – jautis ir asilas. Kunigas prie grotos aukojo Kalėdų Mišias, simboliškai sujungdamas Dievo Įsikūnijimo ir Eucharistijos slėpinius.

Popiežius Pranciškus primena, jog Greče apsilankė dukart. Pirmąjį kartą ten nuvyko tam, kad susipažintų su prakartėlės, tokia svarbia jo paties šeimos tradicijos dalimi Buenos Airėse, atsiradimo vieta. Antrąjį kartą ten sugrįžo tam, kad būtent toje vietoje pasirašytų apaštalinį laišką *„Admirabile signum“* (*„Nuostabus ženklas“*, 2019 m.) Abu kartus, prisimena Pranciškus, stovint prie grotos, žvelgiant į menininko freską, vaizduojančią šv. Pranciškaus Asyžiečio įrengtą prakartėlę ir Betliejaus tvartelį, jį užplūdo daug emocijų ir paskatinimas mąstyti apie krikščionišką slėpinį – Dievas mėgsta slėptis mažuose, kartais beveik nepastebimuose dalykuose. Dievas sutinkamas einant mažumo keliu. Dieviška turėti beribių idealų, kurie tuo pat metu įkūnijami ir išgyvenami mažiausiose detalėse. Siekiant didžiausių dalykų, reikia atsižvelgti į mažiausius.

„Štai kodėl prakartėlės dvasios saugojimas tampa gydančiu pasinėrimu į Dievo buvimą, pasireiškiantį mažuose, kartais banaliuose ir besikartojančiuose kasdieniauose dalykuose. Mūsų uždavinys yra išmokti atsisakyti to, kas vilioja, bet veda blogu keliu, kad suprastume ir pasirinktume Dievo kelią“, – rašo pop. Pranciškus. Žmogiškai visi norime didumo, bet dovana jį iš tiesų atrasti: atrasti didumą Dievo mylimuose mažuose dalykuose.

Pirmieji gimusį Viešpatį pagarbino paprasti piemenys. Po to atėjo trys išminčiai, kurie tarp tūkstančių žvaigždžių sugebėjo išvelgti vieną specialią, juos atvedusią pas Išganytoją. Taip atsitinka ir mūsų gyvenimuose: vienu ar kitu momentu sužiba žvaigždė, kuri paskatina leisti į kelią arba priimti sprendimą. Karštai prašykime Dievo, kad padėtų mums pamatyti žvaigždę, kuri atves pas Betliejaus vaikelį, trokštantį, kad mūsų laimė būtų pilna. Žvaigždė yra pirmasis ženklas, o Dievo mažumas – antrasis. Angelai piemenims parodo ėdžiose gimusį vaikelį, be jokių galybės apraiškų. Trapiu ir beginkliu žmogumi tapęs amžinasis Dievas pasilenkė prie mūsų, kad eitų greta mūsų, o ne buvotų aukštai ir toli.

Priešais prakartėlę, kuri yra tarsi gyva Evangelija, besiliejanči iš Šventojo Rašto puslapių, dideli ir maži jaučia nuostabą. Nesvarbu, kaip įrengtos prakartėlės, jos visada gali būti tokios pačios arba kasmet kitokios: svarbu, kad jos kalbėtų apie gyvenimą.

Pop. Pranciškus sako: „Esu įsitikinęs, kad pirmoji prakartėlė, kuri atliko didžiulį evangelizavimo darbą, šiandien taip pat gali žadinti nuostabą ir susižavėjimą. Tai, ką šv. Pranciškus išreiškė savo paprastu ženklu, iki šių dienų išliko kaip tikėjimo grožio forma“.

Drąsiai ir kūrybiškai tęskime šį nuostabų evangelizavimo darbą savo šeimose, savo parapijose, savo bendruomenėse, kur prakartėlė gali sužadinti mūsų nuostabą ir susižavėjimą Kristaus atneštu išganymu.

Palaimintų Šv. Kalėdų ir taikingų naujų 2024 metų

Jums linki Panevėžio vyskupas Linas Vodopjanovas OFM

